

HAK SAHİPLERİNCE ARANMAYAN PARALAR HAKKINDA GENELGE (2008/ 27)

Bilindiği üzere, mülga 7397 sayılı Kanunun 19 uncu maddesinde hak sahiplerince aranmayan paralara ilişkin izlenecek usule yönelik özel bir düzenleme yer almaktaydı. Bu madde kapsamında, yaşama ve ölüm şartlı sigortalarda ödenmesi gereken tarihten itibaren hak sahipleri tarafından 10 yıl içinde aranmayan paraların, 10 uncu yılı takip eden yılbaşını müteakip 6 ay içerisinde Hazineye gelir kaydedilmek amacıyla Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasına devredilmesi mümkündür. Ancak, 5684 sayılı Kanunda konuya ilişkin özel bir düzenleme bulunmamaktadır ve yukarıdaki usul uygulanamayacaktır. Bu çerçevede, konuya ilişkin Müsteşarlığımızca 10/04/2008 tarihli "Mülga 7397 Sayılı Kanunun 19 uncu Maddesi Kapsamında Hak Sahiplerince Aranmayan Paralara Yönelik İzlenecek Usule İlişkin Sektör Duyurusu (2008/15)" yayınlanmıştır. Bu sektör duyurusunda, 5684 sayılı Kanunun yürürlüğe girmesinden sonraki süreçte, hak sahipleri tarafından belirli bir süre içinde aranmayan paralara ilişkin olarak, Türk Ticaret Kanununun 1268 inci maddesinin ve ilgili diğer genel hükümlerin uygulanmasının uygun olacağı açıklanmaktadır.

6762 sayılı Türk Ticaret Kanunu'nun 1268 inci maddesi "Sebepsiz yere ödenmiş bulunan primin veya sigorta bedelinin geri alınması alacakları dahil sigorta mukavelesinden doğan bütün mutalebeler, iki yılda müruruzamana uğrar." hükmünü amirdir. Zamanaşımı, borçlu şirkete bu durumu ileri sürerek alacağı ödememe olanağı tanımakta ancak alacak hakkını ortadan kaldırmamaktadır. Bu süre genel esaslara göre alacağın muaccel olmasından itibaren işlemeye başlar; zamanaşımının durma ve kesme sebeplerine bağlı olarak hükmünü icra eder; ancak 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu gibi konuyu özel olarak düzenleyen mevzuatta yer alan zamanaşımı süreleri saklıdır.

Bu çerçevede, 5684 sayılı Kanunun yürürlüğe girmesinden sonra doğacak alacak taleplerine ilişkin hak sahiplerince aranmayan paralar konusunda aşağıdaki süreç takip edilecektir.

Tutarı 50 Yeni Türk Lirasının üzerindeki her türlü alacak, söz konusu alacağın muaccel olduğu sürenin başlangıcından itibaren 6 ay içerisinde hak sahipleri tarafından aranmazsa, bu alacağın 2 yıllık zamanaşımı süresi sonunda şirkete gelir kaydedileceği hususunda iadeli taahhütlü mektupla hak sahipleri uyarılmak ve konuya ilişkin bilgilendirilmek zorundadır. Ancak iadeli taahhütlü mektupla hak sahibine 1 ay içerisinde ulaşılamaz ya da hak sahibince başvuruda bulunulmaz ise, bu defa şirketin internet sitesinin ana sayfasında dikkat çekecek bir şekilde "Hak Sahiplerince Aranmayan Paralar" isimli bir link ile doğrudan Türkiye Sigorta ve Reasürans Şirketleri Birliğinin (Birlik) internet sayfasına erişim sağlanacak ve bu alanda hak sahipleri kimlik bilgilerine (T.C. kimlik no'su) göre sorgulama yaparak alacaklarına ilişkin zamanaşımı tarihi ve haklarının faiz-kâr payları ile birlikte ulaştıkları tutarları görebileceklerdir.

Tutarı 50 Yeni Türk Lirası ve altındaki her türlü alacak, söz konusu alacağın muaccel olduğu sürenin başlangıcından itibaren 6 ay içerisinde hak sahipleri tarafından aranmazsa, bu durumda hiç beklenilmeden şirketin internet sitesinin ana sayfasında dikkat çekecek bir şekilde "Hak Sahiplerince Aranmayan Paralar" isimli bir link ile doğrudan Türkiye Sigorta ve Reasürans Şirketleri Birliğinin (Birlik) internet sayfasına erişim sağlanacak ve bu alanda hak sahipleri kimlik bilgilerine (T.C. kimlik no'su) göre sorgulama yaparak alacaklarına ilişkin zamanaşımı tarihi ve haklarının faiz-kâr payları ile birlikte ulaştıkları tutarları görebileceklerdir.

Hak sahiplerine ilişkin listeler, şirketler tarafından her yılın Ocak ve Temmuz aylarının sonuna kadar güncellenmiş bir şekilde Birliğe gönderilir. Birlik bu listeleri konsolide edilmiş olarak kendi internet sitesinin ana sayfasında kimlik bilgilerine (T.C. kimlik no'su) göre sorgulanabilecek şekilde yayınlamaktadır.

Şirketler yukarıda sözü edilen prosedürleri yerine getirdikten sonra alacak, hak sahibi tarafından zamanaşımı süresi doluncaya kadar talep edilmemişse, özel hükümler mahfuz kalmak kaydıyla, bu

alacağı gelir yazabilirler. Ancak, bu sürenin geçmesi ile birlikte hak sahiplerinin talebi üzerine zamanaşımı savunması yapmayarak ödeme yapan şirketler söz konusu miktarı gider yazabilirler.

Bununla birlikte, 5684 sayılı Sigortacılık Kanunu öncesinde doğan ve 10 yılı doldurması beklenen hayata ve ölüme bağlı can sigortalarına ilişkin hak sahiplerince aranmayan paralar konusunda alacağın doğduğu andaki mevzuat geçerli olacak ve 10 yıllık sürenin dolması beklenecektir.

Sorgulama için aşağıdaki link'e tıklayınız.

<http://www.tsb.org.tr/hak-sahiplerince-aranmayan-paralar.aspx?pageID=755>